

Због малог прилива од пореза, Србија је приморана да узима кредите за текуће послове, чиме би дуг државе могао да достигне 50 одсто БДП-а. Економисти сматрају да толико задуживање није добро.

Сваког месеца мањак у државној каси увећава се 12 до 15 милијарди динара, јер су расходи државе велики, а прилив од пореза смањен због економског пада.

До краја године, мањак ће бити око 150 милијарди динара, односно три пута већи од прошлoгодишњег. Држава је најавила да ће узети неколико милијарди евра нових кредита, чиме ће њени дугови порасти на 50 одсто бруто домаћег производа.

Из Владе поручују да ће затварање буџетског мањка бити део платформе за преговоре са ММФ-ом, али о њој не желе да говоре док не буде усаглашена у Влади.

Осим аранжмана са ММФ-ом вредног три милијарде евра, држава ће од те међународне финансијске институције крајем августа повући додатних 500 милиона долара за потребе девизних резерви.

У најави је и руски кредит од милијарду евра, кинески зајам за изградњу моста Земун - Борча и кредити разних међународних институција и комерцијалних банака, намењених како за попуњавање буџета, тако и за пројекте попут Коридора 10.

Тих, око шест милијарди евра нових кредита, повећаће јавни, односно државни дуг, на 15 милијарди евра, што је половина бруто домаћег производа.

Консултант за страна улагања Милан Ковачевић страхује да толико задуживање државе није добро.

"Било би боље направити пројекцију за неколико наредних година, а не краткорочно гледати како ћемо узети кредите за буџет, девизне резерве и ликвидност. Боље би било да убрзамо промене економског система како бисмо створили извозно оријентисану индустрију, помогли пољопривреду, јер ћемо, у противном, убудуће имати великих проблема", сматра Ковачевић.

Професор Економског факултета Дејан Шошкић каже да, уколико не радимо на томе да Србија постане атрактивна инвестициона дестинација за извозне секторе, а без реконструкције јавног сектора, немамо много опција и мораћемо додатно да се задужујемо.

"Само купујемо време и доћи ћемо у фазу да постанемо презадужена држава која не може да враћа дугове", упозорава Шошкић.

Поједини економисти сматрају да је тешко рећи када ће тачно настати проблеми са отплатом дугова, јер је немогуће предвидети даље задуживање и крај рецесије.

Тренутно, када се на дуговања државе додају и дугови привреде и грађана, укупан српски спољни дуг износи 22 милијарде евра, што је скоро три хиљаде евра по становнику.

"Није проблем у величини дуга него у величини девизног прилива. Ни сада Србија није презадужена мерено нивоом економије, али јесте нивоом девизног прихода од извоза", оценио је економиста Мирослав Здравковић.

Све земље југоисточне Европе имају знатно веће дугове, али и пет до десет пута већи извоз. Хрватска, на пример, која има сличан бруто домаћи производ као Србија, дупло више дугује, али она само од услуга у туризму годишње заради око седам милијарди евра, што је више од српског укупног извоза.

(РТС)

